

HandläggarePierre Savard
08-508 26 241**Till**Trafiknämnden
2023-05-11

Motion om en överdäckningsstrategi av Karin Ernlund och Jonas Naddebo (C). Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefSara Bergendorff
AvdelningschefEmil Hagman
Enhetschef

Sammanfattning

Trafiknämnden har fått remissen ”*Motion om en överdäckningsstrategi (KS Dnr 2023/150)*” från Karin Ernlund och Jonas Naddebo, båda (C). Motionen föreslår att staden ska ta fram en strategi för överdäckningar av spårrområden och stora trafikleder och anger även att det finns ny teknik som gör att överdäckning inte nödvändigtvis behöver vara alltför dyrt, svårt och komplicerat. Motionen föreslår också att kommunstyrelsen och exploateringsnämnden ska utreda nya finansieringsmodeller med finansiering från fastighetsägare i närområdet.

Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden föreslår också få i uppdrag att genomföra överdäckning av spårområdet längs Klarastrandsleden och över Nynäsvägen.

Kontoret delar uppfattningen att överdäckningar kan vara positivt för att överbrygga barriärer, kapsla in buller och i gynnsamma fall även ge plats för ny bebyggelse. Kontoret ställer sig dock mer tveksamt till att det finns ny teknik som gör att överdäckning av spårområden och trafikleder inte nödvändigtvis behöver vara alltför dyrt, svårt och komplicerat.

För del av spårområdet norr om Centralstationen pågår planarbete där möjlighet till överdäckning prövas. Spårområdet ägs av staten genom Jernhusen och Trafikverket och staden saknar rådighet för att genomföra det som föreslås. För Nynäsvägens norra del pågår utredningar med att utreda förutsättningarna för överdäckning och bedöma teknisk och ekonomisk genomförbarhet. Staden leder arbetet och ser positivt på projektets bidrag till att få en bättre och trevligare miljö i en mycket central del av staden.

Eftersom det begränsade antal överdäckningar som kan vara aktuella har väldigt olika förutsättningar och behöver hanteras individuellt, ser kontoret för närvarande inte behovet av en samlad överdäckningsstrategi.

Remissen

Trafiknämnden har fått remissen ”*Motion om en överdäckningsstrategi (KS Dnr 2023/150)*” från Karin Ernlund och Jonas Naddebo, båda (C), för yttrande till kommunstyrelsen senast den 12 maj 2023.

Motionen pekar på att trafikleder och spårområden utgör stora sår i Stockholms stadsbild, och menar att det i staden och omvärlden finns goda exempel på hur man däckat över spårområden för att bygga nya bostadsområden. Att bygga högt och tätt på redan hårdgjord mark i kollektivtrafiknära lägen ger enligt motionen stora samhällsvinster.

I motionen anförs också att det idag finns ny teknik som gör att överdäckning inte behöver vara alltför dyrt och komplicerat, samt att i de fall då det inte går att överdäcka trafikleder och spårområden med bostäder kan istället nya parker och anlagda grönytor vara ett alternativ. Motionen vill också att staden ska undersöka flera finansieringsmodeller genom att involvera fastighetsägare och stadsutvecklare med projekt i närheten.

I motionen föreslås kommunfullmäktige att besluta att:

- ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram en överdäckningsstrategi i syfte att skapa nya stadsdelar och grönområden i attraktiva lägen
- ge kommunstyrelsen och exploateringsnämnden i uppdrag att utreda nya finansieringsmodeller som involverar finansiering från stadsutvecklare och fastighetsägare nära områden lämpliga för överdäckning
- ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra överdäckning och stadsutveckling över spårområdet längs Klarastrandsleden
- ge exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att genomföra överdäckning och stadsutveckling över Nynäsvägen

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har tagits fram på trafikkontoret i samråd med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Under 2019 och 2020 fick trafiknämnden tillsammans med exploateringsnämnden följande uppdrag i kommunfullmäktiges budget: ”Trafiknämnden ska tillsammans med exploateringsnämnden inventera lämpliga platser för överdäckning av befintlig trafikinfrastruktur i syfte att möjliggöra för fler bostäder och arbetsplatser”. Detta uppdrag besvarades i trafiknämnden 2020-06-11 (dnr T2020-00102). I det avrapporterade ärendet gjordes en genomgång av pågående och möjliga överdäckningar i staden. Vidare konstaterade kontoret, i samråd med exploaterings- och stadsbyggnadskontoren, att överdäckningar är komplicerade och dyra projekt som tar lång tid och att de bör hanteras inom ordinarie planeringsprocesser. Även driftkostnaderna är dyra för överdäckningar.

Kontoret instämmer helt i att spårområden och stora trafikleder ofta utgör barriärer i staden och att överdäckningar kan tillföra mycket genom att knyta ihop områden, överbrygga barriärer, minska buller och samtidigt, i gynnsamma fall, ge plats för ny bebyggelse. Hagastaden är ett sådant exempel som staden har arbetat fram där både järnväg och motorväg överbryggats med en överdäckning.

Kontoret ställer sig dock mer tveksamt till att det finns ny teknik som gör att överdäckning av spårområden och trafikleder inte nödvändigtvis är alltför dyrt, svårt och komplicerat. Kontorets uppfattning är att svårigheterna sällan är rent byggnadstekniska, utan framförallt ekonomiska. Därutöver finns ofta legala hinder avseende till exempel regelverk för byggande nära transportleder för farligt gods. Dessutom har Trafikverket under senare år tagit en mer restriktiv inställning till olika typer av byggande i närheten av deras vägar och anläggningar. I stadens investeringsstrategi framgår också att staden av ekonomiska skäl behöver begränsa mängden projekt där kostnader för överdäckningar blir alltför omfattande.

För spårområdet vid Centralstationen pågår detaljplanearbete i tidigt skede. Där prövas möjligheten att överdäcka området för ny bebyggelse. Kontorets bedömning är att detta projekts genomförbarhet bör studeras innan ytterligare projekt startas. Överdäckningen vid Centralstationen drivs av Jernhusen som fastighetsägare. Staten, genom Jernhusen och Trafikverket, äger hela spårområdet. Staden har alltså inte rådighet att genomföra en överdäckning enligt motionens förslag.

Inom stadsutvecklingsprojektet Söderstaden pågår ett programarbete för området kring Gullmarsplan och Nynäsvägen. I detta ingår att trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret utreder möjligheten till en tekniskt och ekonomiskt genomförbar överdäckning av delar av Nynäsvägens sträckning, för att skapa nya kopplingar och förutsättningar för stadsutveckling i området.

De överdäckningar som är eller kan komma att bli aktuella har väldigt olika förutsättningar och behöver hanteras och bedömas individuellt, utifrån vilka möjligheter och svårigheter som finns i respektive projekt; tekniskt, legalt, ekonomiskt och avseende markägoförhållanden. I frågan om eventuell medfinansiering från närliggande fastighetsägare så är det såvitt kontoret bedömer endast möjligt på frivillig grund och då helt avhängigt de lokala förutsättningarna på varje plats.

Eftersom det begränsade antal överdäckningar som kan vara aktuella har väldigt olika förutsättningar och behöver hanteras individuellt, ser kontoret för närvarande inte behovet av en samlad överdäckningsstrategi.

Slut

Bilagor

Bilaga1. Motion om överdäckningsstrategi